

Hitler beszéde a Reichstagban („A nagy békebeszéd”) 1933.05.17.

A nemzetiszocialista külpolitika új hangsúlyai már 1933. február 3-án kirajzolódtak, amikor Hitler a Reichswehr rangidős tisztjeinek kifejtette, hogy a birodalom külpolitikai célja „új keleti élettér meghódítása Keleten” és azok „kíméletlen germanizálása”.

A külpolitikai alternatívával összezsengett Hjalmar Schachtnek a német nép ún. térkérdésével összefüggő elképzelése, amely a birodalom bel- és külügyi, szociális és nemzeti problémáit külgazdasági offenzívával tervezte megoldani. Hitler támogatta Schacht elképzeléseit, és addig engedte érvényesülni, amíg beleillett politikai terveibe, főleg a fegyverkezést és az ahhoz szükséges deviza-kitermelést illetően. A német bel- és külgazdasági politika gazdasági terjeszkedési lehetőségeire támaszkodó látszatalternatíva azt is szolgálta, hogy hallgatóságát a háborús szándékok mellett biztosítsa állítólagos békecéljairól, amelyet kormányra lépésekor, majd a Mussolini által beterjesztett négyhatalmi paktumjavaslat kapcsán 1933. március 23-i Reichstag-beszédében, különösen pedig május 17-i nagy „békebeszédében” az egész világ előtt hangsúlyozott. Ebben kapcsolódott a *Mein Kampf*ban és a *Második könyvben* javasolt kül- és fajpolitikai programhoz, a beszéd általános perspektívája pedig a *Pax Germanicára* irányult.

A dokumentumközlés forrása: Domarus, Max: *Hitler. Reden und Proklamationen 1932–1945. Band I. Triumph. Erster Halbband 1932–1934.* Süddeutscher Verlag, 1965. 270–278. Fordította és közreadja Németh István.

Képviselők, a német birodalmi gyűlés férfijai és asszonyai!

A birodalmi kormány nevében a birodalmi gyűlés elnökéhez fordultam a birodalmi gyűlés összehívása érdekében, hogy e fórum előtt foglaljak állást azokról a kérdésekről, amelyek nemcsak népünket, hanem az egész világot foglalkoztatják.

Az Önök előtt ismert problémák olyan jelentősek, hogy szerencsés megoldásuktól függ nemcsak a világ politikai békéje, hanem annak megmentése is.

Ha a német kormány nevében kifejezem az óhajt, hogy e kérdések tárgyalását vonjuk ki a szenvedélyek befolyása alól, akkor mindez azon általános felismerés alapján is történik, hogy korunk válságának gyökere azokban a szenvedélyekben keresendő, amelyek a világháború befejezése után elhomályosították a népek belátását és józanságát.

Minden zavart okozó probléma a békeszerződés hiányosságaira vezethető vissza, amely a döntő kérdéseket képtelen volt a jövőre nézve átgondolni, tisztán és józanul megoldani. Ez a szerződés nem úgy oldotta meg a nemzeti, gazdasági és jogi kérdéseket és követeléseket, hogy örök időkre kiállhatnák a józan ész kritikáját. Érthető tehát, hogy a revízió gondolata nemcsak állandó kísérő jelensége e

szerződéseknek, hanem maguk a szerzők is előre látták a revízió szükségességét, és a szerződésben maguk teremtették meg annak jogi alapját.

Ha most röviden rátérek azokra a kérdésekre, amelyeket e szerződésnek meg kellett volna oldania, akkor azt azért teszem, mert a szerződés csődje szükségszerűen olyan helyzetet teremtett, amely bénítóan hat a népek politikai és gazdasági viszonyaira. A politikai problémák a következők:

Az európai államok és határai évszázadokon át tisztán az állami gondolat alapján alakultak. Amikor a múlt század folyamán a nemzeti gondolat és a nemzetiségi elv győzedelmeskedett, sok bonyodalom csírája keletkezett, mivel a más feltételeken nyugvó államok nem vették figyelembe az új eszményeket. A világháború befejeztével igazi békeértekezlet nem tűzhetett volna nemesebb célt maga elé, mint az európai államok új tagozódását és rendezését e tények felismerése és az említett elv alapján. Minél tökéletesebben fedték volna az államhatárok a népi határokat, annál könnyebben lehetett volna elkerülni a későbbi bonyodalmakat. Európának ez a területi újjáalakítása a tényleges népi határok szerint olyan történelmi megoldás lett volna, amely a győztesekben és a legyőzöttekben azt a meggyőződést táplálhatta volna, hogy a nagy háború véráldozata a jövő szempontjából mégsem volt egészen hiábavaló, mert hiszen lerakta a világ valódi békéjének alapjait.

Ténylegesen azonban olyan megoldások születtek, részint tudatlanságból, részint szenvedélyből és gyűlöletből, amelyek ésszerűtlenségük és igazságtalanuk miatt örökre új bonyodalmak csíráját rejtik magukban.

A békekonferenciának a következő gazdasági kérdéseket kellett volna megoldania:

Európa jelenlegi gazdasági helyzetét az európai nyugati részek túlnépesedése és bizonyos nyersanyagok hiánya jellemzi, amelyek e régi kultúrájú területen a megszokott életszínvonal nélkülözhetetlen kellékei. Ha az volt a cél, hogy belátható időre békés állapot uralkodjék Európában, akkor a bűnhődés, büntetés, jóvátétel stb. természetlen és veszélyes fogalmai helyett arra a mélységes igazságra kellett volna tekintettel lenni, hogy egzisztenciális nehézségekből még mindig bonyodalom keletkezett a népek között.

A megsemmisítés propagálása helyett az egyes népek egzisztenciális szükségleteinek igazságos tekintetbevételével kellett volna újjászervezni a nemzetközi politikai és gazdasági kapcsolatokat.

Nem mutat bölcs belátásra, ha egy néptől megvonják gazdasági létének lehetőségeit, tekintet nélkül arra, hogy az attól függő népesség továbbra is rá van utalva arra, hogy ezen a területen éljen. Teljesen okatlan az elgondolás, hogy egy 65 milliós nép elpusztítása jó szolgálatot tenne a többi népnek. Azok a népek, amelyek ezt akarnák, gyorsan belátnák az ok és okozat törvénye nyomán, hogy ugyanabba a katasztrófába sodródnak, amelybe egy másik népet akartak belehajtani. A jóvátételek és azok végrehajtása a népek történetében egyszer iskolapéldája lesz annak, mennyire árthat minden egyes népnek, ha nincsenek tekintettel a nemzetközi jólétre.

Németország a jóvátételi összegeket csakis kiviteléből teljesíthette. Az országot minél inkább nemzetközi exportvállalatnak tekintették, annál nagyobb kárt szenvedett a győztes országok kivitele. A jóvátételi fizetések gazdasági haszna tehát aránytalanul

csekély volt a kárral szemben, amelyet a jóvátétel az egyes nemzetgazdaságoknak okozott.

Kevésbé körültekintő és eredményeiben téves volt a kísérlet, hogy a német kiviteli korlátozásokat hitelezéssel egyenlítsék ki, csak hogy Németország fizetni tudjon. A politikai kötelezettségek magánkötelezettségekké változtatása ugyanis kamatszolgáltatáshoz vezetett, amely ugyanolyan következményekkel járt. De az volt a legnagyobb kár, hogy ezzel mesterségesen gúzsba kötötték és tönkretették a nemzet belső gazdaságát. A világpiacokon folytatott árkonkurencia a gazdasági racionalizálás túlhajtását idézte elő.

E fejlődés végső eredménye a sokmillió munkanélküli. Ha azonban a jóvátételi kötelezettségeket tárgyi szolgáltatásokra akarnák korlátozni, akkor ez hasonló károkat okozna az így boldogított népek termelésében. Ugyanis azok a tárgyi szolgáltatások, amelyek itt számításba jönnek, minden bizonnyal erősen veszélyeztetnék az illető nép saját termelését.

A versailles-i szerződésnek az a bűne, hogy olyan időket hozott ránk, amikor a pénzügyi számítás művészete megöli a gazdasági belátást.

Németország majdnem öngyilkosságig menő hűséggel teljesítette a kiszabott kötelezettségeket, tekintet nélkül azok oktalanságára és előrelátható következményeire.

A nemzetközi gazdasági válság megdönthetetlenül igazolja ezt az állítást.

A szerződés megakadályozta, hogy helyreállítsák a nemzetek közötti igazságérzetet.

Németországot bűnösnek bélyegezték, hogy alátámaszthassák a békemű rendelkezéseit. Ez éppen annyira egyszerű, mint lehetetlen eljárás. A jövőben tehát a küzdelem bűnét mindig a legyőzött fogja viselni, hiszen a győzőnek mindig módjában áll ezt megállapítani.

E folyamat azért olyan jelentős, mert a háború végén fennálló erőviszonyból ezen az alapon lett állandó jogviszony. A győztes és legyőzött megkülönböztetése ezzel az új nemzetközi jogrend és társadalmi forma alapja lett.

Egy nagy népet másodrangú és másodrendű nemzetté alacsonyítottak le akkor, amikor éppen meg akarták teremteni a Népszövetséget.

Ez a Németországgal szemben tanúsított eljárás nem hozhatott békét a világra.

Szükségesnek tartották, hogy a legyőzötteket leszereljék és védtelenné tegyék; ez a cselekedet, amely példátlan az európai nemzetek történelmében, még kevésbé csökkenthette a veszélyt és a bonyodalmat, azonban átvezetett az örök fenyegetés, követelés és szankció korába, úgyhogy a folytonos nyugtalanság és bizonytalanság állapota már-már az egész világ gazdaság sírásója lesz. Ha a népek életében kiküszöbölik bizonyos tettek rizikójának megfontolását, akkor az oktalanság könnyen győzedelmeskedik a belátás felett. A Népszövetség ilyen esetben nem nagyon segítette a győnge és leszerelt nemzeteket. A népek közötti békéért megkötött szerződésnek csak akkor van értelme, ha minden fél igazi és őszinte egyenjogúságán alapszik. Ez a legfőbb oka a világ évek óta tartó forrongásának.

Mindenkinek érdeke, hogy a fennálló kérdések józan és végleges megoldást nyerjenek. Semmiféle új háború nem hozhatna jobbat a mai hibás állapotok helyébe.

Ellenkezőleg; Európában minden erőszak csak a jelenleginél kedvezőtlenebb helyzetet teremtené politikai és gazdasági tekintetben. Még ha sikerrel is járna egy új hatalmi felállítás Európában, végül is csak növelné az európai egyensúlyban mutatkozó zavart, és mindenképpen új ellentétek és bonyodalmak csíráit eredményezné.

Új háborúk, új bizonytalanság és új gazdasági válság lenne az eredmény. Egy ilyen vég nélküli örület a mai társadalmi és állami rend összeomlásához vezetne. A kommunista káoszban elsüllyedő Európa beláthatatlan méretű és tartalmú válságot idézne elő.

A Német Birodalom nemzeti kormánya mély meggyőződéssel, őszinte és tevékeny együttműködésével hajlandó megakadályozni e békétlen fejlődést.

Ez a németországi átalakulás értelme is. Forradalmunk három fő szempontja semmiképpen sem ellenkezik a világ érdekeivel.

Az első szempont: el akarjuk hárítani a fenyegető kommunista veszedelmet, és olyan népállamot akarunk megalkotni, amely az egyes osztályok és rendek különböző érdekeit egyesíti a magántulajdon elvének, mint a mai kultúra alapjának fenntartásával. Másodszor: meg akarjuk oldani a legsúlyosabb szociális problémát a sok millió szerencsétlen munkanélkülinek a termelésbe való bevonásával. Harmadszor: helyre akarjuk állítani a szilárd és tekintéllyel rendelkező állami kormányzást, amelyet a nemzet bizalma és akarata támogat, és amely ismét szerződő félle teszi ezt a nagy népet a világgal szemben.

Amidőn e pillanatban tudatosan, német nemzetiszocialistaként szólok, a nemzeti kormány és a nemzeti felemelkedés nevében kifejezésre szeretném juttatni azt, hogy éppen mi, az ifjú Németország értjük meg legjobban más népek hasonló érzéseit, és ismerjük el élethez való jogát. Az ifjú Németország nemzedéke, amely mindeddig csak szükséglet, nyomort és szenvedést tapasztalt saját népében, sokkal többet szenvedett a politikai helyzet örülete miatt, mintsem eszébe juthatna, hogy másokat is ilyen helyzetbe juttasson.

Amilyen határtalan szeretettel és hűséggel függünk saját népünkön, éppen annyira tiszteljük a többi nép nemzeti jogait ugyanabból az érzésből kifolyólag, és szívünkben örökösen békességben és barátságban akarunk velük élni.

Ezért nem ismerjük a germanizálás fogalmát. Idegen nekünk a múlt század szelleme, amely elhitette magával, hogy lengyelekből és franciákból németet csinálhat, azonban szenvedélyesen szembefordulunk minden kísérlettel, amely ennek a fordítottját akarná.

Tényként fogadjuk el a körülöttünk lévő európai nemzetek létét. A franciák, lengyelek és mások a szomszédjaink, és tudjuk, hogy nem képzelhető el olyan történelmi fejlődés, amely megváltoztathatná e tényt.

Szerencsés lett volna a világra nézve, ha a versailles-i békeszerződés megalkotói méltányolták volna e tényállást Németország szemszögéből is. Mert az igazán tartós szerződés célja nem lehet az, hogy feltépje, vagy nyitva hagyja a sebeket, hanem csak az, hogy begyógyítsa azokat. Ha a problémákat józan megfontolással kezelték volna, akkor keleten könnyen olyan megoldás születhetett volna, amely éppúgy kielégíti

Lengyelország érthető kívánságait, mint Németország természetes jogait. A versailles-i szerződés nem hozta meg e megoldást. A német kormány még sem szegte meg olyan megállapodást, amelyet nem lehet félretenni addig, amíg jobbal nem pótolhatjuk.

E szerződés jogi érvényességét azonban csak általánosságban ismerjük el. Nem csak a győztes hivatkozhat a benne rögzített jogokra, hanem a legyőzött is. A szerződés elég alapot nyújt ahhoz, hogy követeljük revízióját.

A német kormány követelése indítékául és mérvéül nem hoz fel egyebet, mint az eddig tapasztalt látható következményeket, s a kritikus és logikus gondolkodás megcáfolhatatlan következtetéseit. Az elmúlt 14 év tapasztalatai politikai és gazdasági szempontból egyértelműen támogatják e felfogást.

A népek nyomora nem szűnt meg, hanem növekedett. A nyomor legmélyebb gyökerét azonban a világ győztesekre és legyőzöttekre osztása képezi, amelyet minden szerződés és minden eljövendő rend alapjául szántak. Legvégzetesebb kihatása: az egyik nemzet kikényszerített védtelensége a másik túlzott fegyverkezésével szemben.

Németország évek óta rendíthetetlenül követeli az általános leszerelést a következő okokból:

Először: a tényleges egyenjogúság követelése nem egyéb, mint az erkölcsi érzés, a jog és az ész követelménye, amelyet magában a békeszerződésben is elismertek; teljesítését szorosan összekapcsolták a német leszerelésnek mint az általános leszerelés kiindulópontjának követelésével.

Másodszor: nem lehet egy nagy népet örök időkre lealacsonyítani, egyszer ennek véget kell érnie. Mit gondolnak, mennyi ideig lehet igazságtalanul bánni egy nagy nemzettel? Mit jelent egy pillanat haszna évszázadok súlyával szemben? A német nép megmarad éppúgy, mint a francia nép, és miként a történelmi fejlődés bizonyítja, a lengyel nép is.

Mit jelent egy 65 milliós nép időleges elnyomása e megdönthetetlen tények erejével szemben? Egy állam sem rendelkezik több megértéssel az újonnan alakult európai nemzeti államok iránt, mint az a Németország, amelyet ugyanazzal az akarattal állított talpra a nemzeti forradalom. Ez a Németország nem akar olyasmit a maga számára, amit készséggel nem adna meg másoknak.

Ha Németország a tényleges egyenjogúság elvéből kiindulva a többi nemzet leszerelését követeli, erre erkölcsi joga van, mivel saját maga teljesítette a szerződést.

Németország leszerelt, és ezt szigorú nemzetközi felügyelet alatt hajtotta végre. 6 millió fegyvert és karabélyt szolgáltatott ki és semmisített meg, 130 000 gépfegyvert, rengeteg gépfegyvercsövet, 91 000 ágyút, 38,75 millió gránátot és nagy mennyiségű más fegyvert és muníciót semmisített meg és szolgáltatott ki.

A Rajna-vidéket demilitarizálták, a német erődtételeket lebontották, a német hajókat átvették, a repülőgépeket megsemmisítették, véderőnk rendszerét feladtuk, a tartalék kiképzése lehetetlenné vált. Még a védekezéshez legszükségesebb fegyvereket sem tarthattuk meg.

E helyről, mint valótlan, és tisztességtelenként állítást vissza kell utasítanom, ha valaki megkísérli, hogy igazán gyenge kifogásokkal megtámadja ezen elvitathatatlan tényeket, és azt állítja, hogy Németország nem teljesítette e szerződéseket, vagy hogy felfegyverkezett. Éppen így valótlan az állítás, hogy Németország személyi tekintetben

nem teljesítette volna szerződésben foglalt kötelezettségét. Valótlan továbbá azon állítás is, miszerint a nemzetiszocialista párt SA- és SS-osztagai olyan viszonyban állnak a Reichswehrrel, hogy katonailag kiképzett állományról vagy a hadsereg tartalékáról lehetne szó.

Csak egy példát hozok fel arra, hogy milyen felelőtlen könnyelműséggel állítanak ilyesmit: Csehszlovákiában, Brünnben a múlt évben perbe fogták a nemzetiszocialista párt néhány tagját. A csehszlovák hadsereg hites szakértői akkor azt állították, hogy a vádlottak összeköttetésben állnak a német nemzetiszocialista párttal, tőle függnek, s minthogy tagjai egy népsport-egyletnek, ugyanolyan elbírálás alá esnek, mint az SA és az SS tagjai, akik a Reichswehr által kiképzett és megszervezett tartalékhadsereget alkotják.

Ebben az időben az SA-t és az SS-t s a nemzetiszocialista pártot semmiféle kapcsolat nem fűzte a Reichswehrhez, hanem éppen ellenkezőleg: üldözték, betiltották s végül államellenes szervezatként feloszlatták őket. Ráadásul a nemzetiszocialista párt tagjait, az SA és az SS tagjait nemcsak kizárták az állami hivatalokból, hanem tilos volt őket a hadsereg üzeimében munkásként alkalmazni. E hamis leírás alapján azonban a nemzetiszocialistákra Csehszlovákiában súlyos fegyházbüntetést róttak ki!

A nemzetiszocialista párt SA- és SS-osztagai valójában az állam és a Reichswehr minden segítsége és pénzbeli támogatása nélkül jöttek létre, nem vettek részt katonai kiképzésben, nem is kaptak katonai felszerelést, hanem tisztán pártpolitikai szükséglet és meggondolás hívta őket létre. Céljuk kizárólag az, hogy a kommunista veszedelmet elhárítsák; kiképzésük egyáltalán nem támaszkodik a hadseregre, hanem csak propagandára és felvilágosításra, lélektani tömeghatásra és a kommunista terror letörésére hivatott. E szervezetek a közösség szellemét ápolják, tagjaikat a régi osztálykülönbségek és a gazdasági ínség leküzdésére nevelik.

Az Acélsisakosok szervezete (*Stahlhelm – Bund der Frontsoldaten*) a frontharc nagy napjaira való közös emlékezésből jött létre, célul tűzte ki a hagyomány és a bajtársi szellem ápolását és a német nép védelmét az 1918 novembere óta fenyegető kommunista forradalommal szemben. Aligha tudják e veszélyt felfogni azok az országok, ahol nem volt millió szervezett kommunista, mint Németországban, s ahol nem dúlt a terror úgy, mint itt. E nemzeti szervezetek igazi célját azonban legjobban tényleges harcmódjukból és hozott áldozataik nagyságából ítéldhetjük meg. Az SA-nak és az SS-nek a kommunista támadások és a terror következtében néhány éven belül több mint 350 halottja és kb. 40 000 sebesültje volt. Ha Genfben ma megkísérlik e tisztán belpolitikai célzatú szervezeteket a Reichswehrhez számítani, akkor éppen olyan joggal számíthatnák be a tűzoltókat, a sportegyleteket, az éjjeliőröket, az evezős klubokat és más sportszövetségeket is.

Ezzel az eljárással szemben erőiesen tiltakoznom kell akkor, ha e katonailag kiképzetlen emberekkel ellentétben egyidejűleg nem számítják be más hadseregek kiképzett évfolyamait, s amikor más országok felfegyverzett tartalékállományát tudatosan nem veszik figyelembe, de nálunk számolni kezdik a politikai szervezetek fegyvertelen tagjait. Ha a világ le akarja rombolni a jogba és az igazságba vetett hitet, akkor csak éljen ezekkel eszközökkel!

A német nép és a német kormány nevében kijelentem: Németország leszerelt. Minden kötelezettséget teljesített, amelyet a békeszerződés kivetett rá, és pedig a

méltányosság, sőt az ésszerűség határain messze túlmenően. Hadseregének létszáma 100 000 fő, rendőrségének létszámát és szervezetét pedig nemzetközi megállapodások szabályozzák.

A forradalom napjaiban felállított rendőrségi segédcsoportok kizárólag politikai jellegűek. Az átalakulás kritikus napjaiban a rendőrség azon részének helyébe kellett állítani őket, amelyről az új kormány azt hihette, hogy nem áll mögötte. A forradalom teljes győzelme óta lassanként leépítjük s az év végéig teljesen feloszlattuk őket.

Ilyen körülmények között Németországnak erkölcsi joga, hogy követelje: a többi állam is teljesítse a versailles-i szerződésből eredő kötelezettségeit. Mind ez idáig még nem valósították meg az egyenjogúságot, amelyet decemberben elvben megadtak Németországnak.

Szabadjon két kérdést felvetnem Franciaország állandóan visszatérő kifogásával szemben, miszerint Németország egyenjogúságát Franciaország biztonságával kell összeegyeztetni:

1. Németország vállalt minden biztonsági kötelezettséget, amely a versailles-i szerződésből, a Briand–Kellogg paktumból, a békebírósági szerződésekből, a non-force egyezményből adódnak. Milyen konkrét biztonsági kötelezettségeket vállalhatna még Németország?
2. Milyen biztosítékokat kapott ezzel szemben Németország? A Népszövetség adatai szerint Franciaországban 3046 repülőgép áll hadi szolgálatban, Belgiumban 350, Lengyelországban 700, Csehszlovákiában 670. Ehhez jön még számtalan tartalék-repülőgép, sok ezer tank és nehézlöveg, valamint a mérges gázokkal operáló háború összes technikai eszköze is. Nem a védtelen és fegyvertelen Németországnak van ilyen körülmények között több joga a biztonság követelésére, mint a felfegyverezett és egymással szövetkezett államoknak?

Németország mindezek ellenére is hajlandó vállalni újabb nemzetközi biztonsági kötelezettségeket, ha a többi nemzet is hajlandó erre, és ha ennek Németország is hasznát látja. Németország habozás nélkül hajlandó lenne arra is, hogy katonaságát teljesen feloszlassa, és szétrombolja megmaradt kevés fegyverét, ha a környező államok is ugyanígy megteszik ugyanezt. Amíg azonban a többi állam nem hajlandó eleget tenni a versailles-i szerződésben általuk is vállalt leszerelési kötelezettségeknek, addig Németország is ragaszkodik és követeli azt, hogy ne kényszerítsék meglévő honvédelmi szervezete szétrombolására anélkül, hogy legalábbis elismernék kvalitatív egyenjogúságát. Németországnak követelnie kell, hogy meglévő honvédelmi szervezetét, amelyet nem maga választott, hanem külföldi kényszernek engedelmessé alkalmazott, fokozatosan, és pedig a többi állam tényleges leszerelésével arányosan alakíthassa át.

Németország elvben hozzájárul, hogy öt év legyen az átmeneti idő, amely alatt a nemzeti biztonságot helyreállítja, abban a reményben, hogy ez idő leteltével ténylegesen egyenjogú fél lesz. Továbbá Németország hajlandó teljesen lemondani a támadó fegyverekről, ha a felfegyverzett nemzetek is megsemmisítik támadó fegyvereiket egy bizonyos határidőn belül, és ha nemzetközi egyezmények tiltják meg támadó fegyverek alkalmazását. Németország csak azt kívánja, hogy megőrizhesse függetlenségét, és védhesse határait.

A francia külügyminiszter 1932 februárjában kijelentette, hogy a francia gyarmati haderőt azonnal be tudja vetni; Franciaországban ezért határozottan a hazai haderőhöz számítja.

Az igazságosság elve azt követeli, hogy a leszerelési konferencia a gyarmati csapatokat a francia hadsereghez számítsa. Miközben azonban elutasítják ezt a követelést, addig a német hadsereg létszámba felvesznek olyan szervezeteket, amelyek csupán népnevelő jellegűek és a nép testgyakorlatát segítik elő, s egyáltalán nem részesülnek katonai kiképzésben. Ezeket a szervezeteket más országokban nem sorolják a hadsereg létszámahoz. Ez természetesen lehetetlen eljárás. Ha a leszerelést általános nemzetközi felügyelet alá helyeznék, Németország bármikor hajlandó volna – a többi állam hasonló készségét feltételezve – ezeket a szervezeteket is alávetni a felügyeletnek, hogy tisztán láthassák a többiek, e szervezetek mennyire nem katonai jellegűek. A német kormány nem fog semmiféle fegyvertilalmat elviselhetetlennek tartani és elutasítani, ha a többi állam is ugyanúgy aláveti magát ennek.

Nem felfegyverkezés céljából szögezzük le ezeket a követeléseket, hanem a többi állam leszerelését óhajtjuk velük elérni. A német kormány nevében üdvözlöm az olasz kormányfő nagyvonalú és helyes tervét, amely külön-egyezmény révén szoros bizalmi és együttműködési kapcsolatot akar teremteni a négy európai nagyhatalom, Anglia, Franciaország, Olaszország és Németország között. A német kormány belső meggyőződésből ismeri el Mussolini azon meggyőződését, hogy így könnyebb és tartós egyetértés jöhetne létre. A legmesszebbmenő támogatásban részesíti a tervet, ha a többi nemzet is hajlandó ténylegesen eltávolítani az útjában álló akadályokat.

A német kormány köszönettel fogadja Roosevelttel amerikai elnök javaslatát, amelyről ma értesültem. Németország hajlandó hozzájárulni az itt ajánlott módszerhez a nemzetközi válság leküzdésére, mert szintén meg van győződve, hogy a gazdasági élet tartós fellendülése nem képzelhető el a leszerelés kérdésének megoldása nélkül. Hajlandó önzetlenül részt venni a világ gazdasági és politikai viszonyainak rendezésében. Arról is meg van győződve, hogy ma csak egy nagy feladatot ismerhetünk: a világ békéjének biztosítását.

Kötelességemnek érzem leszögezni, hogy Franciaország és Lengyelország fegyverkezése semmiképpen nem vezethető vissza a német betöréstől való félelemre. Hiszen ez a félelem modern támadó fegyverekkel szemben lenne jogos. Németország azonban egyáltalán nem rendelkezik ilyen modern támadó fegyverekkel, sem nehéztüzérséggel, sem tankokkal, sem bombavető repülőgépekkel vagy mérges gázokkal.

A német nemzet az egyedüli, amely joggal félhetne a betöréstől, mivel nem csak a támadó fegyverektől tiltották el, hanem a védelmi fegyverekre való jogát is megszorították, és nem engedték meg, hogy határerődítményeket építsen.

Németország mindenkor készségesen lemond a támadó fegyverekről, ha ugyanezt teszi az egész világ. Németország hajlandó csatlakozni minden ünnepélyes megneemtámadási szerződéshez, mert nem gondol támadásra, csak a biztonságra.

Németország örömmel tekintene arra a Roosevelttel elnök javaslatában érintett lehetőségre, hogy az Egyesült Államok békekezesként kapcsolódna az európai viszonyokba. Ez a javaslat megnyugtat mindenkit, aki együttműködni óhajt a béke

őszinte fenntartásában. Mi pedig őszintén kívánjuk, hogy hozzájárulhassunk a háború és a versailles-i szerződés ütötte sebek végleges begyógyításához. Németország nem halad más úton, mint amelyet a szerződések is jogosnak ismertek el. A német kormány valamennyi nemzettel békés úton akarja megtárgyalni az összes problémát. Jól tudja, hogy minden katonai akció, még ha teljes sikerrel járna is, az áldozatokhoz mérten nem állna arányban a nyereséggel.

Azonban a német kormány és a német nép semmilyen körülmények között sem hagyja magát olyan aláírásra kényszeríteni, amely örök időkre rögzítené Németország megbélyegzését. Minden, a kormányra és a népre irányuló kísérlet kudarcot fog vallani. Elképzelhető ugyan, hogy a jogra és az erkölcsre tekintet nélkül erőszakot követnek el, de elképzelhetetlen és kizárt, hogy mi magunk emelnénk azt jogerőre saját aláírásunkkal.

Ha Németországot szankciókkal fenyegetik újságcikkekben és barátságtalan beszédekben, akkor meg kell állapítanunk, hogy a szankció csak azért büntetne, mert mi a szerződések teljesítését kívánjuk a leszerelés követelése révén. Ez az eljárás csakis a szerződések végleges erkölcsi és tényleges felfüggesztését eredményezhetné. Németország azonban még ebben az esetben sem adná fel békés követeléseit. A politikai és gazdasági következményekért azonban, a káoszért, amelyben Európa ilyen kísérletnél sülyedne, azokat terhelné a felelősség, akik ilyen eszközökkel küdenének egy olyan nép ellen, amely nem árt a világnak.

Minden ilyen kísérletnek, minden arra irányuló akciónak, hogy a szerződésekben a világosan megfogalmazottakra való tekintet nélkül Németországon egyszerű többségi határozattal kövessenek el erőszakot, csak az lehet a célja, hogy eltávolítsanak bennünket a konferenciákról. Azonban a német nép jellemes ma annyira, hogy ne akarná együttműködését erőszakkal rákényszeríteni a többi nemzetre, hanem, ha nehéz szívvel is, de levonná az egyedüli következtetést.

A német népnek, amennyiben állandóan megbélyegzett maradna, nehezebb esne, hogy továbbra is tagja maradjon a Népszövetségnek.

A német kormány és a német nép látja a mai idők válságát. Németország éveken keresztül küzdött azon módszerek ellen, amelyek szükségszerűen ehhez a politikai és gazdasági helyzethez vezettek. Ha ezt az utat és ezeket a módszereket folytatjuk, akkor nem kétséges, hová jutunk. Egyes nemzetek látszólagos politikai sikerei után annál súlyosabb általános gazdasági és politikai katasztrófa következne be. Feladatunknak tekintjük, hogy ezt elkerüljük.

Mindeddig nem léptek fel eredményesen ez ellen. Ha a világ arra hivatkozik, hogy bizonyos szimpátiával viseltet az előző Németországgal szemben, akkor mondhatnánk, hogy mindenesetre megismertük a „szimpátiák” következményeit és kihatásait Németországban.

Millió megtört egzisztencia, egész osztályok összeomlása, a munkanélküliek óriási serege – vigasztalan állapot, amelynek nagyságát ma csak egyetlen szám segítségével szeretném a világgal megértetni.

A versailles-i szerződés aláírása óta, amelynek békeszerződésként új és szebb időket kellett volna hoznia valamennyi népre, 224 900 német férfi és asszony, aggastyán és

gyermek vetett véget önként életének, majdnem valamennyi a szükség és a nyomor miatt!

E megvesztegethetetlen tanúk vádolják e szerződés szellemét és teljesítését, amelytől egykor nem csak a többiek, hanem millió német is békét és áldást remélt. De lássa még ebből a többi nemzet azt is, hogy Németország tántoríthatatlan akarattal le akarja zárni az emberi tévelygések e korszakát, hogy megtaláljuk a végleges megegyezés útját az egyenlő jogok alapján.